

OBSAH.

DR. FRANT. MAŠLAŇ:

IGNÁC CORNOVA, JEHO DOBA, ŽIVOT A DÍLO.

	Strana
I. Z dějin svobodného zednářství v Čechách	XI
II. Sirotčinec u sv. Jana Křtitele v Praze	XXV
III. Ignác Cornova jako spisovatel a pedagog	XLI
IV. Literatura	LV

IGNÁC CORNOVA:

O POVINNOSTI PEČOVATI O POZŮSTALÉ DĚTI
BRATRSKÉ A O ZPŮSOBU A PROSTŘEDCÍCH,
JAK DOSTÁTI TĚTO POVINNOSTI.

I. O povinnosti pečovati o pozůstalé děti
bratrské. (§ 1—9.) 1+23

§ 1. Zákon lože, aby se pečovalo o sirotky jejich bratří. 1
Výhody tohoto zákona pro bratry. A pro zednářstvo v celku.

§ 2. Nutné rozdělení nynějších bratří na pracovníky 9
a návštěvníky. Lože pečuje pouze o děti oněch. K nim ná-
leží také ti, jimž jsou poplatky prominuty. Za jakých pod-
mínek se lože ujímá dětí bratří služebných. □

§ 3. Proto nelze již nikoho přijímati, jenž by nemohl 11
sirotkům bratří prospívati tak či onak. Rovněž musí se každý
hledající před přijetím k tomu zavázati podpisem obvyklého
reversu. O zajištění bratří proti vzájemným následkům tohoto
jejich závazku. □

§ 4. Sestry třeba pohnouti k účasti. Je-li poručníkem 14
sirotka profán, působí lože prostřednictvím matky. Je-li to
však, jak si jest přáti, bratr, prostřednictvím jeho [samého.

§ 5. K vyřízení celé záležitosti ustavuje lože v každém 15
případě zvláštní komisi. Způsob volby a její členové. Vše-
obecné povinnosti této komise. □

§ 6. Co je povinností lože a komise, má-li sirotek do- 16
statečný majetek. Nezámožné sirotky musí a může lože
vydržovati. Kdyby nemohla, spoléhá na dobročinnost bratří.
Nebo použije práva, dáti chovance do sirotčince. Výhrady,
za kterých může použití tohoto práva. □

§ 7. Zejména nemá se dávatí nikdy do sirotčince dívka. 19

§ 8. Hoši zůstávají též v sirotčinci pod zvláštním dozo- 19
rem lože. A musí býti vyučováni ve všem jako ostatní
chovanci lože. Tyto jest dáti na stravu mimo domov k bra-
třím neb i profánům. Na jejich výživu není třeba vyměřiti
pevnou částku, nýbrž jejich potřeby budou placeny z po-
kladny ložové. □

§ 9. K ulehčení toho nutno opatřiti sirotkům nadace, po- 21
hnouti bratry k bezplatnému jich vyučování a založiti spo-
lečné sbírky knih, nástrojů a pod. □

II. O způsobu a prostředcích, jak dostáti této 24—48
povinnosti. (§ 10—27.)

§ 10. Přehled našich zásad vychovatelských. Nutná při- 24
pomenutí. □

§ 11. Něco o vyučování náboženství. A o volbě učitelův 24
náboženství. □

- § 12. Veřejnému vyučování ve vědách jest zpravidla dáti přednost u našich chovanců. Nedostatky jeho mají nahraditi domácí učitelé, které má voliti lože. Jejich schopnosti a prostředek, jak je poznati. Jak a kým musí býti vedeni. ☐ 26
- § 13. Všechny naše chovance třeba cvičiti v psaní dopisů lépe než ve školách. ☐ 29
- § 14. A lepší hlavy z nich třeba seznámiti důkladněji s klasiky. ☐ 30
- § 15. Něco o vyučování řečem. 31
- § 16. O zábavnějších oborech učebných a cvičebných. 33
- § 17. Náklad, jehož vyžaduje tak mnohostranné vyučování, může býti zmenšen vyučováním bezplatným a společným. Z posledního návrhu vyplývá myšlenka dětské akademie. 34
- § 18. Jak je možno přesvědčiti se o pokroku chovanců. Důležitá výhoda, jež plyne z těchto několika opatření. ☐ 35
- § 19. Při vyučování chovanců musíme míti na zřeteli jejich povolání mateřské. Učebné předměty jejich v prvním období jejich věku. Ve druhém. V kterých případech se mohou učit více nebo méně. Vyučování v tom, čeho potřebují jako budoucí hospodyně. Kdo je má udíleti? ☐ 36
- § 20. Péče o zdraví chovanců. Povinnost lékařů mezi námi. Několik zvláštních pravidel, sem patřících. ☐ 39
- § 21. O vzdělání rozumovém 40
- § 22. O nutném potlačení některých předsudků. O nebezpečí pro smýšlení chovanců, jež vzniká, chválíme-li u nich něco bez jejich zásluhy nebo přespříliš. ☐ 40
- § 23. Nejobvyklejší a neškodlivější chyby mládeže a které prostředky ochranné. Vychovatel musí uměti zjednati si za tím účelem vážnost; a jak? ☐ 41
- § 24. Několik poznámek o trestech. O odměnách . . . 43
- § 25. O společnosti chovancův. O jejich zotavení . . . 44
- § 26. O několika prostředcích, jak zameziti výbuch nejzoubnější vášně. ☐ 45

	Str.
§ 27. Nutné vedení chovance při volbě stavu. Několik všeobecných zásad o této volbě.	46

III. Některé dodatky a závěr. (§ 28—32.) . . . 49—53

§ 28. Navržené komise napravit nedostatky tohoto návrhu ve všech případech.	49
§ 29. Několik sester má každá komise za pomocnice . . .	50
§ 30. Nápad, jenž by snad způsobil mnoho dobrého . . .	50
§ 31. Péče o děti bratří, kteří někde jinde zemrou . . .	51
§ 32. Závěr	52

SEZNAM VYOBRAZENÍ:

Sirotčinec u sv. Jana Křtitele v Praze	VII
»Dějiny sirotčince u sv. Jana Křtitele v Praze« (1785) . . .	XXV
»Modlitby pro svobodné zednáře« (1784)	XXXIX
Náhrobek Ignáce Cornovy	LIII
»Soustava zednářské lože Pravda a jednota u tří korunovaných sloupů v Praze« (1794)	1
Návrh Ignáce Cornovy o výchově sirotků zednářských	3
Index jmenný	55
Index věcný	58
Obsah	63

